

DOC LOUNGE 5 FEBRUARI

CHINA HEAVYWEIGHT

Av Yung Chang / Kina, Canada 2012 / 89 min

GÄSTER & SAMTAL: Marina Svensson och Annika Pissin - forskare för Centrum för öst- och sydöstasienstudier vid Lunds Universitet – gästar oss under kvällen och samtalar om utvecklingen, vilka möjligheterna unga på landsbygden har och hur situationen för barn och unga är i Kina idag.

DJ: Mer info kommer inom kort

STORY: På landsbygden i centrala Kina rekryteras fattiga ungdomar av professionella boxningstränare. Under deras väg mot toppen blir de inte bara skolade i boxningens konst; de lär sig också om livets spel, mognar och blir vuxna, med förhoppningar om att bli morgondagens mästare i västerländsk boxning.

Fyllda med drömmar om stora världsmästerskap och med hoppet om att bli Kinas nästa hjälte tränar de hårt och disciplinerat. Men vägen till att bli professionell boxare är tuff och det kan väga tungt på dessa unga flickor och pojkars axlar. När väl examen närmar sig står eleverna inför ett svårt beslut – ska de slåss för den kollektiva tanken eller för sin egen utveckling och framtid? Ett val många står inför i det nya Kina.

MAT&BAR: Ät din middag på Doc Lounge. Vi serverar alltid en vegetarisk soppa med bröd för 69 kr och i baren säljs det också vin, öl, kaffe, snacks mm.

TID: Kassan öppnar 19.00 / Film ca. 20.00 **PRIS:** 80kr / Student 60kr / GULDKORT (fri entré hela varen) 300kr

---

ARBETSHISTORISKA SEMINARIET VÅRTERMINEN 2013

Under våren arrangerar Centrum för Arbetarhistoria (CfA) sex seminarier i Landskrona, varav fyra i egen, ett tillsammans med Landskrona miljöförvaltning och ett tillsammans med Verdandi, det sistnämnda Verdandis lokal vid Karlslund, övriga på CfA, Eriksgatan 66, sal 1. Seminarierna är öppna för alla intresserade och inträdet är fritt. Fika serveras.

Onsdag 6 februari, kl 19–20.30, Verdanditorpet, Hagåkersgatan 6, Landskrona.

Hans Wallengren, historiker och forskare vid CfA. Hans presenterar delresultat från sin kommande bok om arbetarrörelse och främlingsfientlighet under rubriken ”**Från Citadellet till Norrestad - om arbetarrörelsens möte med flyktingar i Landskronas efterkrigshistoria**”. Seminariet är ett samarrangemang med Verdandi i Landskrona.

Arbetshistoriska seminariet vid Lunds universitet bedriver en öppen seminarieverksamhet som syftar till att öka den historiska förståelsen för samhällsförändring ur ett underifrånperspektiv. Verksamheten strävar efter att vara en mötesplats för akademiker och en intresserad allmänhet. Sedan år 2000 är Arbetshistoriska seminariet en fristående del av **Centrum för Arbetarhistoria**, Eriksgatan 66, Landskrona. För vidare information se www.arbetarhistoria.org eller ring 0768-825302.

[Vårens program »](#)

HELGEANDS FÖRSAMLINGSGÅRD: CAFÉ TORSDAG 7 FEBRUARI KL 13

AHOPE for children är en icke vinstdrivande organisation med uppdrag att arbeta för barn i Etiopien och med särskilt fokus på HIV-smittade, föräldralösa barn. Med det syftet driver AHOPE två barnhem i Addis Abeba.

AHOPE bedriver också uppsökande arbete till föräldralösa barn som lever med sina släktingar och kan erbjuda medicinering, utbildning och mat. Sedan 2003 är Helgeands

församling engagerad i AHOPE och vi samlar in pengar till deras arbete genom kollekter, loppis, bokloppis och gåvor. Under 2012 samlade Helgeands församling in ca 30.000:- till AHOPE.

Rose-Marie Rubenson som, tillsammans med sin man Daniel, har regelbunden kontakt med AHOPE kommer och berättar om verksamheten.

OK, JAG SKA KONSUMERA!

Men det är inte prylar från El-giganten jag behöver utan en kontaktledning längs järnvägen mellan Malmö och Lund. Jag betalar gärna min del, men hur? Kanske via skattsedeln?

SKOLNOTISER

Det blir ingen privat grundskola på Brunnshögsområdet. Ideonbolaget Euris har misslyckats med finansieringen. Företagsledaren Dario Kriz har gått under jorden. Kris för Kriz.

John Bauerskolan Hammaren i Kävlinge läggs ner. Kommunen får överta de kvarvarande 110 eleverna nästa läsår. Så gick det med deras valfrihet. Bauerkoncernen har kramat ut den profit ur kommunen som var möjlig. Nu får kommunen rädda elevernas utbildning och stå för kostnaderna.

John Bauer-gymnasiet i St Lars saknar fortfarande skolbibliotek.

Obligatorisk gymnasieskola nytt förslag från S.

Höjda lärarlöner leder till skattehöjning i Lund.

KÄRA VÄNNER OCH ANHÄNGARE I GAZAS ARK

Tack till alla er som generöst har svarat på vår december vädjan om donationer. Genom generositeten från hundratals människor runt om i världen, sedan början av vårt projekt har vi samlat in över \$ 50.000. Vi känner oss nu säkra att sätta Gazas Ark i verket.

Senare denna månad planerar vi att göra en kontantinsats och ta emot båten för att starta ombyggnad direkt, samtidigt som vi ökar tempot för resterande pengar för att betala den i sin helhet.

Vi behöver nu din hjälp för att slutföra köpet och vi erbjuder dig möjligheten att äga en symbolisk "aktie" i "Gazas Ark - En aktie i hopp."

Varje "aktie" har ett värde av \$ 50 (kanadensiska). Du kan köpa så många Gazas Ark "aktier" som du vill i multipler av \$ 50.

Click here to
donate for hope

Klicka på länken för att se och köpa din symboliska "aktie" i Gazas Ark

Detta erbjudande gäller tills vi täcker hela kostnaden för att köpa och försäkra båten, som vilket uppskattas till runt \$ 90.000 (c:a 630.000 SEK)

Nästa steg i Gazas Ark omfattar dess renovering och att förbereda den för att segla vilket inleds i hamnen i Gaza. Rapportering om framstegen i detta arbete kommer att finnas på www.gazaark.org.

Med fred och rättvisa.

Gazas Ark Styrkommittén

C.I.A. THE AMERICAN INQUISITION

CIA samarbetade med maffian för att mörda Fidel Castro i början av 1960-talet. CIA skjutsade Saddam Hussein till Irak 1963. CIA fabricerade bevis på att vietnameserna hade angripit två amerikanska kryssare i Tonkinbukten 1964 för att USA skulle kunna sätta igång Vietnamkriget. CIA ljög om massförstörelsevapnen i Irak 2003 för att världen skulle acceptera invasionen.

Som underrättelseorgan har CIA visat sig värdelös, trots att den hämningslöst kidnappar, torterar och dödar. Kidnappningsprogrammet går under namnet "rendition". Sveriges utrikesminister Anna Lindh gjorde sin insats i renditionprogrammet när egyptierna fördes till Mubaraks tortyrfängelse i Kairo. Mycket av tortyren och dödandet sker i fängelser av Abu Ghraib-typ och, tills nyligen, i Guantanamo.

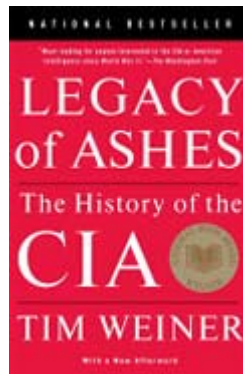
CIA missade Sovjetunionens atombombssprängning 1949. CIA missade installationen av missiler på Kuba 1962. CIA missade Sovjets invasion i Afghanistan och revolutionen i Iran 1979. CIA missade Iraks invasion i Kuwait 1979. På 1980-talet saboterade CIA president Ronald Reagan genom den klantiga Iran-Contras-affären. I höstas kidnappade CIA två svenska medborgare i Djibouti och förde dem till ett amerikanskt fängelse för obestämd tid.

De senaste åren har CIA blivit paramilitärt och tillsammans med ett antal privata vinstdrivande terror-organisationer satt sprätt på ett antal Predator-drönare i Pakistan, Afghanistan och Jemen. På kort tid har CIA tagit livet av 2500 - 3000 människor, de flesta civila. Nu planeras en ny drönarbas i Västafrika.

FN beslöt härom dagen att göra en utredning för att utreda om drönarattackerna innebär brott mot de mänskliga rättigheterna. Somliga amerikaner är mycket bekymrade. "Om vi mördar deras ledare, varför skulle då inte dom mörda våra?"

Detta och mycket mer kan du läsa i "LEGACY OF ASHES. The History of the C.I.A.," Doubleday 2007

PS. Sveriges beskedliga motsvarighet, SÄPO, spanar nu på arméns Överbefälhavare.

TRICKET ÅTER PÅ AGENDAN AV SVEN-HUGO MATTSSON

Jag räknar 1953 som året då bilismen började byggas i Lund. Autostradan invigdes under pompa och ståt, då låg den nästan så långt österut det gick. Sen då har vi fått en yttre ring, vi har fått massor av vägar bara för bilismen, vi har fått breddade in- och utfartsvägar. Vi har fått enorma trafikplatser. Vi har fått massor av p-hus som så klart behövs när vi bygger ut vägsystemet.

Då och nu

Då, 1953, fanns inte en enda ljusreglering i Lund, då fanns inte ett enda p-hus, då cyklade vi ungar till skolan redan när vi började vid sju års ålder, då var Lund en lugn by. Nu har vi massor av ljusreglering, nu byggs det p-hus överallt, nu vägar man inte släppa ut barnen i trafiken förrän i elvaårsåldern, absurt, nu är Autostradan en rytande orm och ligger nästan mitt i tätorten Lund. Då kunde jag cykla obehindrat på körbanan, den närmaste vägen, jag parkerade min cykel vid trottoarkanten, nu har bilismen tryckt upp mig så jag får ta omvägar och kommunen kan inte ens fixa cykelparkeringen vid stationen på ett vettigt sätt. Då visste vi inte om bilens, bilismens, svåra miljöskador. Då trodde vi att oljan skulle vara för evigt, då visste vi inte om utsläppens skadliga verkningar för människan, vi visste inte om att allergierna skulle öka kraftig. Vi visste inte att koldioxiden är en oerhörd farlig gas som innebär uppvärmning av vår planet. Då fanns en utvecklingsoptimism, som jag minns det, hos så gott som alla. Vi trodde att alla på sikt skulle kunna ha bil när ekonomin skulle göra det möjligt för alla. Naivt så klart man borde förstätt bättre, men en förklaring. Då var det borgerlighete och socialdemokratin som drev på för bilismens utbyggnad, det är det nu också.

Tricket

Nu vill denna majoritet, Alliansblocket och det socialdemokratiska blocket, bygga ett p-hus, med 280 platser under kvarter Galten vid Bankgatan. Det skall byggas bostäder i kvarteret och att man bygger p-platser för de boende har en viss logik, men man borde undersöka

möjligheten för de boende att parkera i andra, näraliggande p-hus. Hälften av p-platserna är väl vad de boende behöver, så varför då bygga dubbelt så många. Vad motiverar de andra platserna? Det är här tricket kommer in. Tricket är att man planerar att ta bort markparkeringen på Mårtenstorget. Torget skall bli en bilfri oas med planeringar och parkbänkar. Jojo!

Prognos

Min prognos är följande, om fem år står byggnationen klar med det underjordiska garaget med sina 280 platser. Det innebär ännu mer trafik på Södra Esplanaden, Bankgatan och tvärgatorna. Esplanaden och Bankgatan är redan nu hårt ansatta, bägge gatorna är bussgator. Så upptäcker man att en stark opinion av bilister vill ha kvar parkeringen på Mårtenstoget. En så stark folklig opinion kan man ju inte gå emot. Dessutom upptäcker man, i dessa svåra ekonomiska tider kan Tekniska nämnden inte avstå de intäkter man får från parkeringen, det handlar om en och annan miljon!

Socialdemokratin

Att socialdemokraterna driver socialdemokratisk politik har jag inte några problem med, mer än att jag inte håller med om den, som kanske framgår. Man har omvandlat min lugna barn- och ungdomsby till en stinkande och bullrig stad, blommande äng har blivit avgas och betong (Påtlåten). Min bedömning är, vill jag betona, att S trafikpolitik har ett stort stöd hos medlemmar och väljare. Jag har aldrig hört någon gräsrot protestera mot denna politik, snarare tvärtom. Jag konstaterar bara att det knappast är en politik för den ekonomiska underklassen, som inte har råd att hålla bil men väl är beroende av en kollektivtrafik av högsta kvalitet. Det borde man tillfredställt.

POLITISK DIVERSEHANDEL AV ULF N

USA bygger ut sin infrastruktur för lönnmord

USA torde ha något av ett föga hedrande världsrekord i lönnmord. Enligt egna uppgifter har USA hittills lönnmördat 3 325 människor i Pakistan, varav 881 civila och 176 barn. På senare år har även Jemen blivit utsatt för ett stort antal överfall av lönnmördare. Dessa lönnmord i masskala sker som bekant med förarlösa aeroplan. Enligt TT ska nu USA skapa en ny lönnmordsbas ”i nordvästra Afrika”. Västvärldens ledare, inkl. Sveriges, tiger om dessa massmord. Undrar om tystnaden varit lika kompakt om det varit t ex Iran eller Nordkorea som ägnade sig åt lönnmord i stor skala i andra länder?

Klimatförändringar – lågprioriterat i Lund

I nästa vecka kommer vid kommunstyrelsens sammanträde äntligen upp en redovisning av de åtgärder som nämnder och styrelser har vidtagit eller ska vidta för att nå Lunds klimatmål för etappen fram till 2020. Det finns anledning att återkomma till kommunstyrelsens behandling av detta ärende. Idag kan vi nöja oss med att konstatera att klimatfrågan knappast är högprioriterad för den borgerliga majoriteten: åtgärderna redovisas två år och 5 månader efter fullmäktiges beslut om klimatmål och åtföljande uppdrag till nämnderna att vidta åtgärder!

Borgerligt formalitricksande

Samtidigt som detta VB-nummer pressläggs behandlar kommunfullmäktige frågan om ändringar i årets budget med anledning av läraravtalet. Kommunen måste skjuta till drygt 23 miljoner för att finansiera lärarnas löneökningar under 2013. Frågan var uppe till behandling i kommunstyrelsen i december. Oppositionen ville då att finansieringen skulle ske via skattehöjning. De borgerliga beslutade att bordlägga frågan. Varför? Av den enda anledningen att man ville undvika en diskussion och ett förslag i fullmäktige om skattehöjning. Beslut om skatteändring måste tas året innan den nya skatten ska gälla. Väl inne i år 2013 ligger alltså skattesatsen för detta år fast. Nu finansieras i stället det hela genom resultatförsämring, som det så vackert heter. Kvar står skamfläcken att den politiska majoriteten förhindrat en politisk debatt genom att tricksa med formalia.

Mattsonskt motborgarförslag

Sven-Hugo Mattsson, postiljon emeritus, har lämnat in ett medborgarförslag om att stänga Bangatan och enkelrikta Trollebergsvägen från korsningen med Byggmästargatan. Detta för att förbättra för gående, cyklister och bussar. Detta visar sig vara ett motborgarförslag. Borgarna (dessvärre med stöd från S) kommer att avslå Mattssons förslag med hänvisning till att i en kommande framtid, när och om spårvägen kommer att byggas, kan kanske möjligen Bangatan göras fri från biltrafik.

Israels fortsatta FN-förakt

Israel, ett land som skapats genom ett beslut i FN, struntar som bekant i FN i andra avseenden. Ett antal resolutioner i FN som uppmanar till tillbakadragande från ockuperat område ignoreras decennium efter decennium. Nu senast har Israel visat sitt förakt för FN genom att vägra delta i FN:s människorättsråds utvärdering av hur Israel behandlar palestinier på ockuperat område. Detta beteende är unikt: inget land har hittills nobbat människorättsrådet. Fast ingen lär väl bli förvånad över det fortsatt öppna trotsandet av FN.

Israels angrepp mot Syrien

Israel har nu börjat bomba militära mål Syrien, militära mål tillhörande regeringen. Detta är givetvis en björntjänst åt den syriska oppositionen och stärker den blodsbesudlade al-Assadregimen. Likaså fördröjs en lösning på situationen i Syrien och riskerar att sätta hela Mellanöstern i brand.

KRAV PÅ UTREDNING AV GUNNAR STENSSON

Var Stay Behind-rörelsen inblandad i Palmemordet?

Utgjorde Palme ett hot mot NATO? Var "hemliga armén" inblandad i mordet?

Efter andra världskrigets slut organiserade CIA så kallade "Stay Behind"-nätverk i de flesta av Europas länder. Avsikten var att de skulle förbereda ett underjordiskt försvar i händelse av en sovjetisk ockupation. I Sverige utgjordes den ursprungliga kärnan av en grupp före detta soldater från finska kriget. Gruppen framträdde under namnet "Sveaborg". Fästningen

Sveaborg utanför Helsingfors hade fungerat som fängelse för de röda under finska inbördeskriget. Alla medlemmarna var övertygade antikommunisterna. De omfattade den nazistiska rasideologin. Några av dem hade tillhört Hitlers Waffen-SS.

Sveaborgs förste ledare var Otto Hallberg som också utgav nazisttidningen "Den svenske folksocialisten". Den svenska försvarsstaben gav major Anders Grafström, som varit Hallbergs kompaniledare i slaget om Hangö, uppdraget att sätta upp en officiell hemlig armé som en del av den svenska krigsmakten. Grafström och Hallberg reste runt i Sverige och ordnade vapengömmor.

"Sveaborg" var en underavdelning till det svenska nazistpartiet "Svensk-socialistisk samling" som leddes av Sven-Olof Lindholm. I Lund var Lindholm aktiv under andra världskriget. Här organiserade han "Lunds nationalsocialistiska studentformation", en mycket vital studentförening.

Den hemliga armén var känd för den svenska säkerhetspolisen, som i ett hemligt memorandum fastslog: Since a short while ago an organisation exists, which is hostile to Communists and which has taken upon itself on the one hand, to discover fifth column activities of Communists and Communist agents, and on the other hand to prepare for guerilla warfare if the Russians would occupy our country."

Men Hallberg gick för långt. Den 15 oktober 1952 arresterades han som en säkerhetsrisk eftersom han hade planer på att ta över makten i Sverige.

När Europas Stay Behind-rörelser avslöjades 1990 fick den svenska kritik för att den hade sitt ursprung i ett nazistparti.

I april 1951 kom den amerikanske CIA-agenten William Colby till Stockholm. Han deltog senare i Vietnamkriget, där han ledde en dödsskvadron. Nixon utnämnde honom 1973 till chef för CIA. Han administrerade CIA:s mordoperationer i Centralamerika och maktövertagandet i Chile. Sedan han tvingats avgå beskrev han i sina memoarer 1978 sin verksamhet i den svenska "Stay Behind"-armén ganska detaljerat.

1951 började Colby organisera träningsprogram för motståndsledare inför hotet om en sovjetisk invasion. Valet av "Sveaborg" var logiskt för CIA, så en NATO-officer, för i resten av Europa brukade man rekrytera nazister eftersom de var de pålitligaste anti-kommunisterna.

En av CIA:s viktigaste kontaktpersoner var Thede Palm från Lund. Han hade rekryterats av Gunnar Jarring och hade befattningen som chef för Militära Utrikesspionaget/T-kontoret.

När agent Colby krävde att CIA skulle få använda kontoret som paraplyorganisation för CIA vägrade Thede Palm. Det ledde till att han uteslöts ur den svenska Stay Behind-armén, som då leddes av direktör Lindencrona. På mötena i Skandiahuset (utanför vilket Palme blev mördad) deltog företrädare för Sveriges politiska, ekonomiska och militära elit, däribland Tage Erlander, inrikesminister Rune Johansson, blivande polischef Carl Persson, generalerna Stig Synnergren och Carl-Eric Almgren, LO:s ordförande Arne Geijer, TCO:s Valter Åman och företagarnas Bertil Kugelberg.

Högkvarteret låg på Bergsgatan 16 i Stockholm. En dold dörr bakom en spegel ledde till det allra heligaste.

Hela nätverket omfattade cirka 1000 personer. Alla var män. Somliga var ganska gamla. Många hade en bakgrund i scoutrörelsen.

Europas Stay Behind-organisationer var underordnade NATO-organen ACC och CPC. De leddes av NATO-Europas överbefäl-havare, vanligen en amerikansk general.

När Olof Palme blev statsminister slutade han intressera sig för Stay Behind-armén som han annars väl kände efter rättegången mot Hallberg. Han kritiserade Vietnamkriget och USA:s hemliga krig i Nicaragua. Hans mål var att göra Norden till en kärnvapenfri zon. Det innebar att NATO:s kärnvapen skulle avlägsnas från Danmark och Norge. Den 6 april 1986 skulle Palme resa till Moskva för ett möte med det sovjetiska kommunistpartiets generalsekreterare Michail Gorbatsjov. De skulle överlägga om Norden kärnvapenfri zon.

Men det blev aldrig av. Den 28 februari steg en man fram ur Skandiahusets port när Olof och Lisbeth Palme var på väg hem från biografen Grand och sköt Palme i ryggen. Palme dog omedelbart.

Utgjorde Palme ett hot mot NATO? Innebar hans plan att skapa ett kärnvapenfritt Norden en fara som måste undanröjas?

1990 hävdade CIA-mannen Richard Brennecke i italiensk tv att ”Palme var en fluga i soppan som måste elimineras.” Han påstod också att Bush den äldre som då var president varit delaktig i beslutet.

Den respekterade undersökande journalisten Allan Francovich startade 1997 en undersökning som byggde på antagandet att Sveriges hemliga armé och NATO var inblandade i Palmemordet. Mordplanen kallades ”Operation Träd”. Tre dagar före mordet skickades ett telegram till USA:s Republikanska Nationella Kommitté. Det lød: ”Det svenska trädet kommer snart falla. Berätta det för vännen Bush.”

Den tilltänkte mördaren var en före detta agent från Irans hemliga polis Savak som tränats av CIA. Francovich hade hans namn, adress och bild. Men på väg genom tullen på flygplatsen i Houston dog Francovich plötsligt av en påstådd hjärtattack.

Den som söker fler detaljer finner dem i uppsatsen ”[NATO:s Secret Army in Neutral Sweden](#)” av historikerna Daniele Ganzer, Schweiz och Mats Deland, Uppsala, i tidskriften JIPSS, vol. 4, No 2 2010. Den kan lätt återfinnas på nätet.

Krav på utredning.

Inga-Britt Ahlenius, tidigare chef för FN:s interna revision, publicerade söndagen den 28/1 en debattartikel byggd på Ganzers och Delands uppsats under rubriken: ”Hemlig motståndsrörelse kopplas till Palmemordet”.

Inga-Britt Ahlenius påpekar att ”Parallellen till mordet på president John F Kennedy inte bara är slående utan direkt kuslig... Som en följd av Kennedys fortlöpande omsvängning från kärnvapenkrig till en vision av fred blev han avrättad av de makter som berördes.”

Hon skriver också: ”I Europaparlamentet reagerade man kraftfullt på Stay Behind-rörelserna vilka verkat utanför all demokratisk kontroll och krävde i en resolution i november 1990 fullständig utredning av dessa hemliga organisationer och deras eventuella utbrytargrupper. Sådana utredningar kom till stånd bland annat i Schweiz, Belgien och Tyskland.

Anmärkningsvärt nog har Sverige aldrig utrett frågan. Det är nu angeläget att regering och riksdag snarast tar initiativ till en sådan för att kartlägga nätverkets omfattning, karaktär, struktur och finansiering.”

Vi instämmer i kravet på utredning. De nazistiska och högerextrema rörelserna i Sverige har djupare rötter i Skåne än någon annanstans i Sverige. Kanske kan forskare som Sverker Oredsson, Mats Olsson och journalisten Björn af Kleen bidra. Vilka var den svenska Stay

Behind-rörelsens kontakter med IB? Vilka kontakter hade den med de politiska partierna? Hur påverkade dess existens samhällsklimatet i Sverige? Vilka trådar finns till dagens svenska extremrörelser? Vilket ansvar hade den för hatkampanjerna mot Olof Palme? Vilka förgreningar hade den i Skåne och på Lunds universitet?

Det är frågor som måste besvaras, oavsett om den stora frågan om mordet på Olof Palme förblir obesvarad.

PÅ OLOF PALMES TID 3 AV GUNNAR STENSSON

VPK Lunds styrelsemöten ägde rum i en liten lokal vid Annegatan med ett grönt biljardbord som viktigaste inredning. Från början av 1977 kom jag med i styrelsen. Såvitt jag minns ingick Christina Merker, Kitten Anderberg, Lars Bengtsson, Boel Berner och Svante Nordin då i den.

Vid flera tillfällen den våren fick vi besök av Jörn Svensson, ledamot i partistyrelsen. Han arbetade med ett Demokratiskt manifest som skulle uttrycka partiets demokratiska grundsyn och markera ett avståndstagande från de demokratiska bristerna i de östeuropeiska staterna och i synnerhet Sovjetunionen. Manifestet innebar en konsekvent utveckling av de idéer som CH Hermansson formulerat i samband med ställningstagandet mot Sovjetunionen inmarsch i Tjeckoslovakien 1968.

CH Hermansson hade avgått som partiledare 1975 och ersatts av Lars Werner. Läget hade förändrats. VPK var trängt, Maoisterna i SKP var fortfarande attraktiva för en stor del av vänsteropinionen. Samtidigt utmanades VPK av traditionella kommunister, som samlades kring Norrskensflamman och i Lund kallades "flammaniter". Både SKP och flammaniterna var betydligt mer doktrinära än VPK. Flammaniterna bildade utbrytarpartiet APK som stöddes av Sovjetunionen. Uppgiften att hävda och hålla samman VPK var svår. Kanske var den lugne och vänlige Werner, som ju nyligen avled, rätt man att gripa sig an med den.

Gnistan, Ny Dag, Norrskensflamman och "errarnas" tidning Proletären utbjöds av hetsiga försäljare utanför Konsum på Mårtensstorget på lördagarna. Den inbördes kampen tedde sig ibland skarpare än kampen mot kapitalismen.

VPK Lund var offensivt. Medlemsmötet beslöt efter häftiga diskussioner att genomföra en demonstration under parollen "Ingen socialism utan demokrati. Ingen demokrati utan socialism". Partiledningen hade avrått. Svante Nordin och Daniel Kallos opponerade mot beslutet med hänvisning till "den demokratiska centralismen". Demonstrationen genomfördes en grå februarilördag och samlade några hundra deltagare. Jörn Svensson manade på.

En demokratisk utveckling var på gång i flera av de östeuropeiska länderna, med Tjeckoslovakien och Polen i spetsen. Från Prag spreds Charta 77, en appell för demokratiska fri- och rättigheter som gav genljud i Europa. Från Polen kom flera samhällskritiska filmer som Andrzej Vajdas "Järnmannen" och "Marmormannen".

Helsingforsöverenskommelsen 1975 hade legitimerat järnridån som gräns mellan öst och väst. Palme – och vänsteropinionen - stod inför två uppgifter: att avsluta det kalla kriget och verka för fred å ena sidan och å den andra att stödja kampen för demokratiska fri- och rättigheter i länderna inom östblocket. Eftersom Sovjetunionen ängsligt ville bevara greppet

om östregimerna fanns det en konflikt mellan de båda målen. Men ingen föreställde sig ett sovjetiskt sammanbrott eller att de socialistiska länderna skulle överge socialismen.

I kongressdelegationen från Lund vid årsskiftet 1977-78 ingick bland andra Kitten Anderberg, Gunnar Sandin och Lars Bengtsson. Jörn Svensson var där som ledamot i partistyrelsen. De hade betydligt bredare kontakter med partistyrelse och riksdagsmän än Kitten och jag. Men det var vi som var aktörerna.

En stor delegation från Sovjetunionen fyllde en sektion i Folkets Hus i Stockholm och hyllades med tal och långa ovationer. Det var en chock för lundadelegationen. Jörn Svensson meddelade att det demokratiska manifestet måste bordläggas till följande kongress.

Inte desto mindre kände Kitten och jag oss förpliktade att i den allmänna debatten läsa upp en text avsedd att stöda manifestet. I inlägget fördömdes bristerna i de demokratiska fri- och rättigheter i Sovjetunionen. Vi krävde också nationellt självbestämmande i de socialistiska staterna. Texten var skriven i förväg. Talartiden var begränsad till fem minuter. Texten tog kanske tio. Så vi delade upp den mellan oss. Vi fick vår stund i talarstolen omedelbart före lunchuppehållet, då flertalet delegater var i färd med att resa sig för att gå och äta. I efterhand kunde vi märka att vi knappast var populära.

Samma dag kongressen avslutades rapporterade media att gränsstrider utbrutit mellan Kampuchea och Vietnam. Det var ingen överraskning för oss som kontinuerligt följt utvecklingen i "Solidaritet med Vietnam". Kampuchea hade slutit sig till Kina och under ganska lång tid fört en Vietnam-fientlig politik. Vi hade också kunskap om Pol Pots folkmord, som vid den tiden var okänt för de flesta.

Jag föreslog att kongressen skulle ställa sig bakom ett stöduttalande för Vietnam. Det borde vara en självklarhet. Men förslaget avfärdades. Det var för tidigt att göra ett uttalande, förklarade någon ur partistyrelsen. I Folkets Hus rådde uppbrottsstämning. Ingen tog konflikten mellan Kampuchea och Vietnam på allvar.

På VPK:s medlemsmöte i januari hade vi bara bakslag att rapportera. En ganska livlig debatt fördes i Veckobladet. Ett inlägg av Svante Nordin illustrerades med en teckning där han höll i en pipa. På den tiden rökte man.

Det beslöts att vi skulle utveckla vår demokratiska linje under rubriken "Tredje vägen". En kommitté bestående av Tarcisio Bommarco, Eva Wigforss och mig utsågs. Vi arbetade rätt hårt, en text på cirka 25 sidor skrevs och antogs vid ett möte. Sedan försvann den och syntes aldrig mera till.

Trots allt var stämningen i VPK Lund hög. Medlemsantalet var stort. Vi lär ha haft två lag i korpfbollen. Rolf Nilsson, senare riksdagsman, var en utmärkt fotbollsspelare. Ekonomin var god tack vare de kommunala arvoden.

Vi flyttade från Annagatan till Bredgatan, där vi hyrde ett helt hus. Daniel Kallos varnade: vi borde vägra att ta emot pengar från stat och kommun, för det gjorde oss beroende av det kapitalistiska systemet. Förslaget bemöttes aktningsfullt, men vi valde pengarna.

För oss i "Solidaritet med Vietnam" var hotet mot Vietnam från Kampuchea och Kina en allvarlig sak. Vi agiterade på offentliga möten, i pressen och inom partiet. Efter Vietnams seger hade kritiken mot Vietnam växt. I slutet av 1978 genomförde Vietnam en blixttaktion

och störtade Pol Pot. Dödens fält uppenbarades för en förfärad omvärld.

För Jan Myrdal och Kampuchearörelsen innebar avslöjandet ett problem som de löste genom att förneka folkmordet och fördöma Vietnam för kränkningen av Kampuchéas nationella suveränitet. En debatt planerades i februari 1979 i AF mellan Jan Myrdal och mig. Sedan ändrade SKP förutsättningarna. Debatten skulle genomföras i kvarteret St Gertrud i Malmö. Jan Myrdal meddelade förhinder. Han ersattes med sociologiprofessorn Joachim Israel. I debatten hade jag publiken mot mig.

Några månader senare invaderade Kina det hårt pressade Vietnam. Anfallet blev tillbakaslaget. Kinas tillkännagav att målet var "to bleed Vietnam white". USA och Kina såg till att FN fördömde den vietnamesiska inmarschen i Kampuchéa och fortsatte att stötta Pol Potregimen som dragit sig tillbaka till djunglerna vid gränsen till Thailand, där den mottog stöd såväl ekonomiskt som med vapen och andra förnödenheter. I politisk paranoia fördrev Vietnam vietnameser med kinesiskt ursprung. Det var de så kallade båtflyktingarna.

VPK Lunds Antiimperialistiska utskott hade mycket annat att göra också. Henning Kofoed, Boel Berner och Lars Bengtsson hörde till de mest aktiva. Vi hade möten en gång i veckan och skrev protokoll. Nästan varje gång besöktes vi av solidaritetskommittéer och grupper. Det var ofta studenter. Flera latinamerikanska grupperingar, kurder, palestinier, afrikaner. Vi brukade hjälpa dem med demonstrationer och andra manifestationer.

Det fanns många iranska studenter. Vi deltog i deras arrangemang som oftast genomfördes i Sparta. Där fanns såväl iranska kommunister som mujaheddin. Glädjen blev stor när shahen tvingades avgå i början av 1978. Khomeini hälsades först som nationalist. Snart genomförde han utrotningskampanjer riktade mot kommunisterna och mujaheddin. Tiotusentals avrättades.

Under julen 1979 invaderade Sovjetunionen Afghanistan. Kriget kom att vara i nästan tio år och skulle innebära slutet för Sovjetunionen som militär supermakt. Men det visste man inte i december 79. Då tycktes snarast den maoistiska tesen om "socialimperialism" bli berättigad. En ny stark solidaritetsorganisation inledde sitt arbete: Afghanistankommittén.

Härdsmältan i Three Mile Island i slutet av mars 1979 kom att prägla mycket av verksamheten de närmaste åren. Socialdemokraterna ställde sig bakom kravet på folkomröstning och en sådan blev det. För VPK och C var nej-linjen självklar. De borgerliga partierna stödde ja-linjen. Socialdemokraterna var splittrade. Palme själv hade länge varit positiv till kärnkraft som en lösning av energifrågan. Den socialdemokratiska linjen uttrycktes i frasen Avveckla med förnuft. Det handlade om att tillåta 12 reaktorer i 25 år. Syftet med folkomröstningen var snarare att avföra kärnkraftsfrågan från valkampen än att avgöra den. Socialdemokraterna förlorade valet. VPK Lund hade nya framgångar i kommunalvalet. En stor del av vänstern samlades i partiet. Många var politiskt erfarna. Partiorganisationen var ung.

Vi drev Nej-kampanjen energiskt. De stora Barsebäcksmarscherna med populära kulturpersonligheter som Hasse och Tage gav genljud i hela landet. Vi delade ut flygblad till vartenda hushåll i Lund. Jag minns särskilt ett par kalla vinterkvällar i Norra Fäladen. Den 23 mars genomfördes omröstningen.

Som man kanske kunde förutse segrade linje 2, tätt följd av linje 3. Det var en framgång för Olof Palme. I valet 1982 skulle han segra och återkomma som Sveriges statsminister. Under de sex åren i opposition hade han ägnat mycket tid åt internationellt arbete, bland annat inom socialistinternationalen, där han samarbetade med Bruno Kreisky från Österrike och den tyska

kanslern Willy Brandt. Målet var fred och kärnvapenedrustning.

Gisslandramat i Iran fick den olyckliga följden att demokraten Jimmy Carter som stått för en relativt återhållsam linje i internationell politik förlorade valet 1980. Höken Ronald Reagan tog över. Han inledde en rustningskampanj, byggde upp ett vapensystem som kallades Star Wars och placerade ut kärnvapen i Europa.

Fortsättning följer nästa vecka